

Methodieken en werkvormen

*Kamp en programma voorbereiden
-“Workshop uitrusting welpen”*

Maker: Kampeerteam Scouting Overijssel

Functie: Trainer Scouting Overijssel

Datum van productie: 25 november 2014, aangepast in oktober 2023

Leeftijd: Leiding welpen

Duur: 45 minuten

Groepsgrootte: N.v.t.

Locatie: Binnen/buiten

Korte inhoud:

Welpenleiding krijgt inzicht in de uitrusting die welpen voor een kamp nodig hebben.

Dit is geen officieel document van Scouting Nederland, maar is door Scouting Nederland geselecteerd omdat het een goed voorbeeld is van hoe je zelf met dit onderwerp aan de slag kunt gaan. Hierdoor kan het zijn dat sommige onderdelen van dit document niet geheel overeenkomen met wat Scouting Nederland normaal communiceert.

Informatie over uitrusting voor Welpen

doelgroep: Welpen

cursusdoelstelling (eindtermen): cursisten hebben kennis van de verschillende kampeermaterialen en kunnen hun jeugdleden (en ouders) daarover adviseren.

methodiek: cursisten laten kiezen waarover ze al eerste iets willen laten horen, en in interactie met cursisten kennis en ervaring delen. Na afloop kan de 'hand-out' uitgedeeld worden. Bij scouts ook aandacht schenken aan rugzak en 'lichtgewicht' als er bij groepen veel hikes gelopen worden.

benodigde materialen: zoveel mogelijk verschillende materialen om te laten zien: mummie- en dekenslaapzak, diverse matjes, rugzak

duur: 30 minuten (liefst langer, want is erg kort om alles te vertellen)

Deze informatie kan gebruikt worden om ouders van jeugdleden te informeren over zaken die mee gaan tijdens een bivak. De volgende onderdelen komen aan bod:

- *slaapzakken
- *slaapmatjes
- *rugzakken
- *schoenen

Slaapzakken

Twee zaken zijn hierbij van belang: de isolatiewaarde en het model

De isolatiewaarde wordt aangegeven in minimumtemperaturen voor gebruik. Ook wordt soms gebruik gemaakt van aanduiding in seizoenen: 1-seizoens = zomergebruik; 3-seizoens = lente-, zomer-, en herfstgebruik; 4-seizoens = ook voor wintergebruik.

Bij welpen is de isolatiewaarde wat minder belangrijk omdat de meeste welpen groepen bivakkeren en niet kamperen.

Wat model betreft zijn er twee basisvormen:

*dekenmodel

*mummiemodel

Dekenmodel: deze zijn rechthoekig van vorm

Voordelen;

*makkelijk te lenen daar dit het meest voorkomend model is

*je draait je niet zo snel vast in een dekenmodel

*ook te gebruiken als dekbed

Nadelen:

*door de vormgeving moet er een grotere hoeveelheid lucht warm gehouden worden (dus sneller koud)

*aan de bovenkant een grote opening, dus grotere afkoeling

Mummiemodel: deze zijn smaller dan dekenmodellen en lopen taps toe naar de voeten

Voordelen:

*door de vorm omsluit deze het lichaam beter en houdt hierdoor meer warmte vast

*de bovenkant is afsluitbaar d.m.v. een capuchon die kan worden aangetrokken

Nadeel:

*je draait jezelf makkelijker vast

De binnen- en buitentijk

Je kunt kiezen uit katoen, de microvezel pertex of Gore-dryloft

Katoen is huidvriendelijk en ademt, maar neemt sneller vocht op uit de buitenlucht.

De microvezel pertex is 50% lichter dan katoen, waterafstotend en neemt minder snel vuil op.

Gore-dryloft is voorzien van een dunnere gore-tex membraam als bij Gore-tex kleding en ademt twee maal zo goed door als de standaard gore-tex.

Daarom is een combinatie van deze beide eerst genoemden de beste keuze.

De buitentijk van pertex en de binnentijk van katoen.

Gore-dryloft is vooral bestemd voor extreme weersomstandigheden.

De vulling

Een belangrijk aspect van de slaapzak is de vulling.

De vulling kan bestaan uit een synthetische vulling of uit dons van eend of gans.

De synthetische vulling is dus een kunststof vulling.

Voordelen:

*voordeliger dan dons

*droogt sneller dan dons

nadelen:

*minder warm dan dons

*dons gaat 3 x langer mee dan synthetische vulling

*meer kans op allergie dan dons

Donsvulling bestaat uit vele kleine, holle haartjes die voorzien zijn van weerhaakjes. Deze weerhaakjes doen de donsvlokken aan elkaar klitten, waardoor dons in staat is om lucht vast te houden.

De dons van gans heeft grotere donsvlokken die meer veerkracht bezit dan eendendons en is daardoor warmer.

Donsslaapzakken kunnen weer bijgevuld worden.

De zuiverheid van dons wordt bepaald door de verhouding tussen donsveertjes en dekveertjes. Hoe meer donsveertjes des te warmer. Op de etiketten van donsslaapzakken staat hoe de verhouding donsveertjes/dekveertjes is. Staat op een slaapzak 70%, dan betekent dat dat er 70% donsveertjes en 30% dekveertjes in zitten.

Elke (goede) slaapzak heeft tussenschotjes of is doorgestikt om zo te voorkomen dat alle vulling naar 1 kant zakt.

Nadeel van doorstikken is dat je op deze manier 40% van de warmte verliest door de naden.

De rits is de plaats waar geen isolatiemateriaal zit en daar gaat dus veel warmte door verloren. Een goede slaapzak heeft daarom een "tochtslurf" achter de rits.

Slaapmatjes

Naast een goede slaapzak is een goed isolerend matje ook belangrijk. Want wie zonder isotatiematje op de grond gaat liggen doet een poging om de grond op te warmen. Iets dat tot nu toe niemand nog gelukt is!

Matjes zijn er in vele varianten. De meest bekende zijn:

*het luchtbed: het luchtbed is zwaar en kost veel opblaastijd. Het ligt zacht maar isoleert slecht. Er is een grote kans op lekkage en een stopje is er snel uit getrokken.

*open-cel schuimmatje: dit zijn schuimrubbermatjes met noppen aan de onderkant zoals in een eierdoosje. Het schuimrubber bestaat uit vele cellen die niet luchtdicht zijn gesloten. Het schuim is flexibel en redelijk comfortabel, maar isoleert niet veel.

Een nadeel is dat dit soort matjes niet klein is op te rollen en neemt dus veel bagageruimte in. Een ander nadeel is dat dit schuimrubber snel inscheurt. Door het open karakter van de cellen is deze mat niet aan te raden voor bedplassers.

*gesloten-cel schuimmatje: de matjes zijn van kunststof schuim en zeer vormvast en ze isoleren goed. Het materiaal bestaat uit vele kleine cellen die luchtdicht gesloten zijn. Het schuim is vrij stug maar voelt wel aangenaam warm aan. Deze matjes gaan niet snel stuk en zijn compact op te rollen.

*zelf opblaasbare matjes: deze zgn. self-inflatable matjes zijn matjes met vast verlijmd open-cel schuim erin. Door de veerkracht van het schuim wordt de lucht via een ventiel naar binnen gezogen. Door het ventiel te sluiten blijft de lucht erin.

De isolatiewaarde is hoog en het comfort goed. De matjes zijn compact op te rollen en ze hoeven dus niet opgeblazen te worden.

Rugzakken

Voor Welpen zijn nog geen echte rugzakken nodig. Een klein rugzakje voor eten en drinken is voldoende.

Schoenen

Voor Welpen zijn stevige schoenen al voldoende, er hoeven geen dure wandel- of bergschoenen gekocht te worden.

Uiteraard zijn laarzen niet geschikt om langere afstanden op te lopen.